

Dietoterapia i dietoprofilaktyka w onkologii

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej, Gastroenterologicznej i Onkologicznej Warszawski Uniwersytet Medyczny Ul. Banacha 1a, piętro III Blok „B” Warszawa Tel: (22) 599 22 57
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Maciej Słodkowski
Koordinator przedmiotu	Dr n. med. i n. o zdr. Aneta Jachnis-Morzy aneta.jachnis@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. i n. o zdr. Aneta Jachnis-Morzy aneta.jachnis@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. i n. o zdr. Aneta Jachnis-Morzy

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I-IV, semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	2.00

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)	30	1
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studenta z tematyką dotyczącą podstaw kancerogenezy, metabolizmu guza nowotworowego oraz wpływu obecności komórek nowotworowych oraz zastosowanego leczenia onkologicznego na organizm człowieka.
C2	Nauka umiejętności identyfikacji zaburzeń odżywienia i oceny stanu odżywienia pacjentów z chorobą nowotworową oraz prowadzenia i monitorowania leczenia żywieniowego
C3	Przedstawienie założeń dietoterapii i dietoprofilaktyki w onkologii. Przybliżenie związku pomiędzy stylem życia, a ryzykiem wystąpienia poszczególnych nowotworów. Uwzględnienie najnowszych stanowisk towarzystw naukowych i aktualnych wytycznych

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W15.	opisuje podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne, sposoby ich regulacji oraz wpływ czynników genetycznych i środowiskowych
B.W18.	Zna procesy takie jak: cykl komórkowy, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek, apoptoza i nekroza oraz ich znaczenie dla funkcjonowania organizmu
C.W47.	wpływ stresu oksydacyjnego na komórki i jego znaczenie w patogenezie chorób oraz w procesach zachodzących podczas starzenia się organizmu.
C.W48.	konsekwencje niedoboru i nadmiaru witamin i składników mineralnych

E.W11.	Zagrożenia związane z hospitalizacją osób starszych
--------	---

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

E.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
-------	---

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	Zasady leczenia żywieniowego i płynoterapii w różnych stadiach chorobowych;
W2	zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach;
W3	epidemiologię chorób nowotworowych, a w szczególności ich uwarunkowania żywieniowe, środowiskowe i inne związane ze stylem życia wpływające na ryzyko onkologiczne;
W4	uwarunkowania związane ze stylem życia, w tym dietą - wpływające na występowanie chorób nowotworowych;
W5	rola żywienia w terapii pacjentów z chorobą nowotworową;
W6	wpływ leczenia onkologicznego i choroby nowotworowej na organizm człowieka;
W7	zastosowanie żywienia klinicznego w onkologii;
W8	założenia dietoprofilaktyki onkologicznej;
W9	rola suplementacji w leczeniu chorób nowotworowych. Zagrożenia związane ze stosowaniem leczenia niekonwencjonalnego „diety cud”;
W10	Programowanie metaboliczne, wpływ diety i stylu życia matki na ryzyko występowania chorób dziecka. Hipoteza Barkera
W11	rola żywienia w okresie przedoperacyjnym. Prehabilitacja w onkologii;
W12	Ocena stanu odżywienia i ryzyka niedożywienia. Określenie zapotrzebowania energetycznego i odżywczego pacjenta onkologicznego.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	korzystać z medycznych baz danych oraz właściwie interpretować zawarte w nich informacje potrzebne do rozwiązywania problemów z zakresu nauk podstawowych i klinicznych;
U2	przewodzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;
U3	identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

--	--

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
MATERIAŁY WYKŁADY/PREZENTACJE I ZADANIA, QUIZY,TESTY NA PLATFORMIE E-LEARNINGOWEJ	Treści i zadania po każdym wykładzie, nawiązujące do poszczególnych modułów tematycznych	B.W15, B.W18, C.W47,C.W48, E.W11, E.U1, W1–W12, U1-U3

7. LITERATURA
Obowiązkowa
Wszystkie materiały zawarte w kursie e-learningowym (przygotowane przez wykładowcę)
Żywnienie w chorobie nowotworowej. Poradnik dla pacjentów, studentów, lekarzy i specjalistów 2022 E-BOOK Bogusz N., Salamon K., Żak K., Stoczkowska M., Jachnis A. http://www.dlibra.wum.edu.pl/dlibra/docmetadata?id=2770&from=pubindex&dirids=27&lp=117
Uzupelniająca
<ul style="list-style-type: none"> • Żywnienie w chorobach nowotworowych. PZWL 2020. • Andrzej W. Szawłowski, Jacek Sobocki, Joanna Gromadzka-Ostrowska, Maciej Słodkowski, Piotr Paluszkiwicz • Dietetyka kliniczna. Wydanie polskie. Pod red. J. Chojnacki, G. Klupińska, Elsevier, 2014 • Niedożywienie związane z chorobą. Pod red. B. Szczygieł, PZWL, 2011 • Podstawy żywienia klinicznego : wydanie IV. Red. L. Sobotka, Scientifica,2013 • Food, Nutrition, Physical Activity and the Prevention on Cancer; a Global Perspective, World Cancer research Fund, American Institute for Cancer Research 2007 • Praktyczny podręcznik dietetyki. Pod red. Jarosz M. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa 2010 • Żywnienie chorych z nowotworami. Pod red. Jarosz M., Sajór I. Instytut Żywności i Żywienia, Warszawa, PZWL, 2013 • Normy żywienia człowieka. Red. Jarosza M, Bułhak-Jachymczyk B, PZWL, Warszawa 2008 • Podstawy żywienia i dietoterapii. Wydanie polskie. Pod red. D. Gajewska, Elsevier • Postępowanie w niedożywieniu. Pod red. A. Rogulska, PZWL • Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Pod red. Ciborowska H., Rudnicka A., PZW

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W15, B.W18, C.W47,C.W48, E.W11, E.U1, W1–W12, U1-U3	<ul style="list-style-type: none"> • Testy i zadania kończące dany dział (moduł) • Test podsumowujący 	<p>Aby zajęcia zostały zaliczone należy spełnić poniższe kryteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtworzenie wszystkich materiałów online - wykonanie wszystkich testów/zadań na e-learningu (każdy test na minimum 60%) - zaliczenie testu końcowego na minimum 60%

9. INFORMACJE DODATKOWE

BARDZO WAŻNE JEST SZCZEGÓŁOWE ZAPOZNANIE SIĘ Z FORMĄ ZALICZENIA ZAJĘĆ ORAZ OSTATECZNYM TERMINEM REALIZACJI MATERIAŁU.

Udział w zajęciach jest możliwy dla wszystkich Studentów kierunku lekarskiego (1-6 rok).

Tematy poruszane podczas zajęć

S1 :Wpływ nowotworu na stan odżywienia chorego

- Kancerogeneza
- Metabolizm guza nowotworowego
- Ocena stanu odżywienia pacjentów onkologicznych.
- Zastosowanie badań antropometrycznych

S2:Postępowanie żywieniowe chorego onkologicznego. Wpływ leczenia onkologicznego na stan odżywienia pacjenta. CZ.I.

- Żywnienie doustne, żywienie dojelitowe, żywienie parenteralne
- Wpływ chemioterapii na stan odżywienia
- Wpływ radioterapii na stan odżywienia
- Zalecenia żywieniowe w powikłaniach leczenia onkologicznego

S3: Postępowanie żywieniowe chorego onkologicznego. Wpływ leczenia onkologicznego na stan odżywienia pacjenta. Cz. II

- Wpływ leczenia chirurgicznego na stan odżywienia (wpływ diety; żywienie przy wybranych formach leczenia operacyjnego)
- Wpływ leczenia hormonalnego na stan odżywienia, rola diety

S4: Prehabilitacja w onkologii. Procesy i zmiany związane ze starzeniem się organizmu, senior w szpitalu.

S5: Zasadność stosowania niekonwencjonalnych metod leczenia. Suplementacja w onkologii.

- Charakterystyka wybranych metod alternatywnych
- Wspólna analiza zasadności stosowania tego rodzaju leczenia

S6: Wpływ żywienia i stylu życia na ryzyko wystąpienia chorób nowotworowych – znaczenie dietoprofilaktyki onkologicznej
Rola czynników związanych ze stylem życia w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych

S7: Programowanie metaboliczne oraz zwyczaje w okresie wczesno postnatalnym w kontekście zwiększenia ryzyka chorób nowotworowych.

S8: Immunonutrition w onkologii, nowe trendy w żywieniu klinicznym i dietoterapii w onkologii.

S9: Kuchnia w onkologii – przepisy i porady żywieniowe dla pacjentów, analiza wybranych dzienniczków żywieniowych pacjentów oraz przypadków

S10. Podsumowanie kursu

Dodatkowe materiały

- odpowiedzi na zapytania studentów
- zadania podsumowujące
- test końcowy

Przy Klinice działają dwa niezależne Studenckie Koła Naukowe.

Prowadząca niniejszy fakultet jest opiekunem SKN Żywnienie i Medycyna.

Zainteresowanych prosimy o kontakt.

<https://www.facebook.com/SKN-Żywnienie-i-Medycyna-101275761415967/>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich